

Vår referens	Diarienummer
Henrik Petterson	Utr 2018/36
Er referens	Datum
2018/0785	2018-06-13

Svar på remiss angående utvärderingen av den officiella statistikens kvalitet

Trafikanalys har beretts tillfälle att yttra sig över SCB:s förslag på ändringar i bilagan (frågeformuläret) till föreskriften SCB-FS 2017:8 om utvärderingen av den officiella statistikens kvalitet och vill med anledning av det lämna följande yttrande.

Allmänna kommentarer

Trafikanalys välkomnar en förenkling av frågeformuläret. Det är värdefullt att även handboken ses över i syfte att underlätta uppgiftslämnandet och öka stödet till SAM.

Kommentarer till ändring av bilagan till föreskriften

Det har varit svårt att avgöra när ett kvalitetskrav varit uppfyllt/ej uppfyllt. Det saknas fortfarande möjligheter att kommentera Ja-svar i brist på alternativet delvis uppfyllt.

Det finns även efter förändringen i bilagan frågor som ger utrymme för subjektiv tolkning, t.ex. fråga B.3.a. "Finns det större skillnader i statistikframställning jämfört med föregående utvärdering" och B.2.a. "Avviker produktkvaliteten påfallande från målsättningen i undersökningens design?". Trafikanalys tycker det är bra om SCB bjuder in till workshop för att tillsammans kunna reda ut oklarheter kring begrepp och frågor i utvärderingsenkäten.

Statistikområde

Frågorna anses av många svåra att besvara då SAM-myndigheterna varken har ändamål eller explicita kvalitetskrav utformade på statistikområdesnivå. Vissa statistikprodukter är av historiska skäl eller med hänsyn till användarintressen svåra att passa in på ett enskilt statistikområde eller skulle kunna ingå i flera statistikområden. Det finns därmed en risk för överlappande produktion. Detta är viktigt att beakta vid utformning av ändamål på statistikområdesnivå. Trafikanalys efterfrågar en process för utformning och samordning av ändamål på statistikområdesnivå. Trafikanalys är positiva

till att avsnittet om explicita kvalitetskrav tas bort på statistikrådesnivå i väntan på att dessa är formulerade av SAM.

A.1.2.a.

Frågan om krav på minskad uppgiftslämnarbörda är fortfarande svårtolkad. Vad menas egentligen med formella krav på minskad uppgiftslämnarbörda? Avses insamling som sker med stöd av föreskrifter? I all officiell statistik ska uppgifter samlas in så att det blir så enkelt som möjligt och innebär en rimlig arbetsbörda för uppgiftslämnarna. En avvägning mellan informationsbehov och uppgiftslämnarbörda är en ständigt aktuell fråga och gäller såväl nuvarande som framtida insamling.

Statistikprodukt

B.1.1.

B.1.1. a och b

Om "Ja" eller "Nej, annat krav finns" är ifyllt ska det inte behövas fylla i "Ja" i nästa ruta utan respondenten bör komma direkt till rutan "Beskriv hur:".

Det saknas ett "Ja"-alternativ för frågan "Tillgodoser undersökningsdesignen de ställda kvalitetskraven?"

Fråga **B.4a.** och **B.4b.** är väldigt lika. Båda handlar om skillnader i statistikens kvalitet jämfört med föregående utvärdering. Trafikanalys undrar om inte dessa två frågor kan bakas ihop? Trafikanalys är positiva till att **B.4c.** har blivit tydligare med möjlighet att ange förbättring eller försämring i respektive kvalitetskomponent. Däremot saknas möjlighet att välja förändringar i fler än 3 kvalitetskomponenter.

Varför finns alternativet "Vet inte" för **b.5.1.** men inte för övriga frågor? Alternativet "Vet inte" kanske skulle kunna ersättas med "Annan osäkerhetskälla" med en fritextruta med beskrivning av osäkerhetskällan? Bra att slutna svarsalternativ införts för de olika osäkerhetskällorna. Det underlättar kodningen av svaren.

Fråga **B.5.4.** är märkligt formulerad (jämfört med B.5.3.). Jämförbarhet över tid är ingen faktor utan snarare en kvalitetskomponent.

Kommentarer till konsekvensutredningen

En beskrivning av problemet och vad SCB vill uppnå

Problembeskrivningen och vad som ska uppnås är mycket kortfattad. Det vore önskvärt att de viktigaste synpunkterna och analyserna från den första utvärderingen av kvaliteten i den officiella statistiken redovisades. På så sätt hade det varit lättare att förstå behovet av översynen av formuläret och i vilken utsträckning som SCB har tagit hänsyn till synpunkterna. SCB skriver att formuläret förenklats utan att ändra innehållet i de uppgifter som efterfrågas. Det stämmer inte helt då frågor om kvalitetskrav på statistikrådesnivå, dvs. hela avsnitt, tagits bort.

Vilka som berörs av regleringen

Konsekvenserna för företag som deltar i produktionen av officiell statistik berörs inte alls, t.ex. krav på utökad dokumentation.

Kostnader och andra konsekvenser

Även om ändringarna i formuläret förenklar uppgiftslämnandet hade det varit önskvärt med en bedömning av kostnadsbesparingen. Det hade varit möjligt att göra åtminstone en mycket grov uppskattning av tidsåtgången per statistikområde och per statistikprodukt för att sedan räkna upp det med antal statistikområden och statistikprodukter.

Effekter för övriga

Konsekvenserna för användare av statistiken tas inte upp alls. Nyttan för användare av en förbättrad utvärdering av kvalitet i den officiella statistiken borde åtminstone kortfattat ha diskuterats i konsekvensutredningen. SAM kan exempelvis använda sina resultat från utvärderingen i dialog med statistikanvändare.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Per-Åke Vikman, efter föredragning av Henrik Pettersson, kvalificerad statistiker.

Per-Åke Vikman

Avdelningschef

